

mei 2010

NRC Nieuwsbrief 8 - Trimestrieel

Nationale Raad
voor de Coöperatie

Inhoud

- Van de redactie: Vernieuwing NRC in de steigers
- Actualiteit van de Raad: Een nieuw gezicht in de NRC
Een nieuw kader voor de NRC
De studiedag van de NRC in volle voorbereiding
- Portret: Crédal, het solidaire spaargeld
- In de kijker: De beperking van het dividend tot 6 %
- FAQ: Mogen de winsten uit financiële producten of uit uitzonderlijke producten geristorneerd worden aan de vennoten?
- Agenda

Van de redactie

Vernieuwing NRC in de steigers

Veel valt er niet te vieren in het huidige sociaaleconomische crisisklimaat. Toch is er goed nieuws te melden. Na vijftig jaar onveranderde wetgeving, krijgt de NRC binnenkort een nieuw gezicht. En er komt schot in de zaak: het kabinet van de minister heeft ons bevestigd dat de nodige werkzaamheden goed opschieten.

"We hebben het dossier echt opgenomen", klinkt het, "en binnen afzienbare tijd kan de nieuwe wet gestemd worden." Nu maar hopen dat er tegen dan ook instanties zijn die deze beslissing kunnen nemen. In elk geval: in de werkgroepen van de NRC werken we over taalgrenzen heen goed samen. Ook de aanzet voor deze wetwijziging hebben we trouwens aan zo'n constructieve samenwerking te danken.

De huidige wet voor de instelling van een Nationale Raad voor de Coöperatie dateert van 1955. Nu de NRC meer dan 50 jaar bestaat, kan zij wel een facelift gebruiken. Dat heeft de NRC-commissie wetgeving voorgesteld. Het gaat om een herschrijving van de wet van 20 juli 1955 die een NRC instelt en van het koninklijk besluit van 8 januari 1962 dat de erkenningsvoorwaarden voor coöperaties of groepen van coöperaties regelt. De nieuwe bepalingen zouden voor vereenvoudiging moeten zorgen; vereenvoudiging bij de samenstelling en de werking van de NRC, vereenvoudiging ook van de erkenning en ten slotte moeten ze het instituut NRC moderniseren, zodat de NRC voluit zijn rol kan spelen als promotor van de coöperatieve sector.

Nog even afwachten tot de koers hier weer stabiel is. En hopelijk kunnen we dan snel uit de startblokken met een frisse NRC.

Met coöperatieve groeten,
Jean-François Hoffelt
Voorzitter van de Nationale Raad voor de Coöperatie

Actualiteit van de NRC

Een nieuw gezicht in de NRC

Sinds de voormalige NRC-secretaris Paul Van Geyt met pensioen ging, bleef die functie vacant. Maar op 22 maart 2010 werd Muriel Vossen aangesteld als secretaris. Een portret.

Muriel Vossen studeerde rechten aan de Université Libre de Bruxelles. Daarna volgde ze een specialisatie Europees recht aan de Vlaamse Universiteit van Brussel, later in Maastricht. Na enkele jaren aan de balie trad ze nu negen jaar geleden in dienst bij de FOD Economie. Daar

werkte ze op de Juridische Dienst en op de Studiedienst. Later werd ze tot adviseur benoemd en ze kreeg dus nu haar huidige functie toegewezen: secretaris van de NRC.

Haar ambities? Zorgen voor een hechte samenwerking tussen het Secretariaat van de Raad en de erkende coöperatieve ondernemingen, vlugger reageren op vragen die van buiten op de NRC afkomen en, natuurlijk: de hervorming van de NRC-wet tot een goed einde brengen. Het team rond Muriel Vossen wordt niet gewijzigd: Fabrice Wiels staat haar bij als adjunct-secretaris en Anny Danau en Claudio Valentino verzorgen verder het administratief secretariaat van de raad.

Info: Muriel.Vossen@economie.fgov.be

Een nieuw kader voor de NRC

Zoals Jean-François Hoffelt al zei in het redactionele artikel, lijkt het ontwerp dat de NRC voorstelde om de wettelijke teksten te herschrijven, tot een goed einde te komen. Wat zijn de belangrijkste elementen?

De Nationale Raad voor de Coöperatie werd meer dan 50 jaar geleden opgericht om de coöperatieve verenigingen die de coöperatieve principes en waarden respecteren, te erkennen. De NRC moet in het huidige perspectief (VSO, Europese CV) de teksten die de Raad aangaan moderniseren en vernieuwen. De doelstellingen van de hervorming zijn tweeledig: een administratieve vereenvoudiging van de organisatie van de NRC en van de procedures tot erkenning van de coöperatieve vennootschappen en daarnaast een modernisering van de instelling, zodat de NRC zijn rol als promotor van de coöperatieve sector voluit kan spelen.

Momenteel moeten de coöperatieve vennootschappen hun erkenningsaanvraag om de 4 jaar weer indienen. Bijgevolg moet ook de samenstelling van de NRC, waarvan de vertegenwoordigers verkozen worden door de 4 sectorale commissies (landbouw, consumptie, diensten en distributie) om de 4 jaar worden gewijzigd. In de nieuwe versie van de wet wordt allereerst voorgesteld om de procedure te vereenvoudigen door de erkenning van onbepaalde duur te maken. Daarnaast wordt voorgesteld om de werking van de NRC dynamisch te maken door een enkele algemene vergadering op te richten i.p.v. de huidige vier sectorale commissies. Elke coöperatieve vennootschap zou eraan kunnen deelnemen of er vertegenwoordigd worden door haar groepering. Binnen de AV zou een bureau van 20 personen worden aangesteld. Dat bureau moet alle initiatieven voor de verspreiding van de coöperatieve principes en idealen bestuderen en bevorderen. Het zou ook commissies rond bepaalde thema's kunnen oprichten. Behalve de invoering van een erkenning van onbepaalde duur betekent de wetwijziging ook dat de Europese CV en de VSO in aanmerking komen voor erkenning, om de sociale waarde van die vennootschappen te bevestigen.

Info: Fabrice.Wiels@economie.fgov.be

De studiedag van de NRC in volle voorbereiding

De eerstvolgende studiedag van de NRC vindt plaats op dinsdag 26 oktober 2010. Reserveer alvast deze datum in uw agenda. Dit wordt een ontdekkingsreis!

Na een publicatie over de best practices in coöperatieve ondernemingen (2006 – 50ste verjaardag van de NRC) en na een ervaringsuitwisseling van ondernemers (2009), laat de NRC in 2010 ontdekken hoe coöperatieve ondernemingen op het terrein hun coöperatieve basisprincipes invullen. De NRC neemt u mee achter de schermen van twee coöperaties uit twee totaal verschillende sectoren: de Mechelse Tuinbouwveiling en Multipharma in Brussel. In de bus krijgt u al een boeiend en interactief programma voorgeschoteld. Meer details volgen in de komende maanden.

Info: p.bosmans@febecoop.be

Portret

Crédal, het solidaire spaargeld

Crédal is ontstaan in de jaren '80 n.a.v. de actie 'Banken-Apartheid' die beleggingen van bepaalde banken in Zuid-Afrika in vraag wilde stellen.

Voor de kleine spaarders die plots ontdekken dat ze zonder hun medeweten het apartheidsregime steunden, zijn er niet echt veel alternatieven, behalve hun fondsen uit het traditionele circuit halen en een ander beleggingskanaal zoeken. Zo ontstond Crédal: het liet vennoten toe om te sparen met een solidaire doelstelling en in volle transparantie.

25 jaar later is Crédal een erkende coöperatie met een vooraanstaande rol in de alternatieve financieringswereld. Ze staat kredieten toe aan verenigingen en bedrijven uit de sociale economie, microkredieten aan ondernemers die geen toegang hebben tot de reguliere banken en sociale kredieten aan particulieren met een laag inkomen. In 2009 heeft Crédal circa 600 kredieten toegestaan aan 149 sociale organisaties, 48 micro-ondernemingen en 398 personen in het kader van sociale consumptiekredieten. Naast deze financieringsactiviteit doet Crédal Groep aan begeleiding: enerzijds steunt het adviesagentschap verenigingen en ondernemingen uit de sociale economie, anderzijds heeft 'Affaires de Femmes-Femmes d'Affaires' (AFFA) ('Vrouwenzaken-Zakenvrouwen') een specifieke methodologie uitgewerkt m.o.o. de begeleiding van ondernemende vrouwen. Crédal telt 1.500 vennoten (natuurlijke personen en rechtspersonen) die uitgenodigd worden op de Algemene Vergadering. Op deze AV geldt het principe 'één persoon, één stem', ongeacht het aantal aandelen dat de vennoot bezit. Elke beslissing wordt genomen bij meerderheid van beide groepen vennoten: de stichtende vennoten en de vennoten-leden.

Info: www.credal.be

Boeiende en druk bijgewoone algemene vergaderingen

In de kijker

De beperking van het dividend tot 6 %

Op het eerste gezicht is dit de meest begrijpelijke erkenningsvoorwaarde: de leden van een coöperatieve vennootschap kunnen slechts van een gematigd dividend genieten, dat momenteel maximaal 6 % bedraagt. Maar er blijven vragen over hoe dit artikel in de praktijk moet worden toegepast.

Eerste vraag: 6 % waarvan? Hier wordt wel degelijk over de opbrengst van de aandelen gepraat. De referentiewaarde moet dus de nominale waarde van de sociale aandelen zijn. De uitgiftepremies worden niet in aanmerking genomen. Als een sociaal aandeel een nominale waarde van 500 euro heeft, mag het dus maximaal 30 euro aan dividenden per jaar opbrengen. Vervolgens: betreft het 6 % bruto of 6 % netto? Anders gezegd: omvat deze 6 % de eventuele roerende voorheffing? Het antwoord is genuanceerd: het is mogelijk om een hoger dividend toe te staan op voorwaarde dat eens dat de roerende voorheffing is afgehouden, het dividend de 6 % niet overschrijdt. Dit kan echter pas overwogen worden als de coöperatie is samengesteld uit rechtspersonen die niet genieten van de voorheffing voor de eerste schijf van 170 euro.

Info: Fabrice.Wiels@economie.fgov.be

FAQ

Mogen de winsten uit financiële producten of uit uitzonderlijke producten geristorneerd worden aan de vennoten?

Het koninklijk besluit betreffende de erkenningsvoorwaarden bepaalt: 'Het bedrijfsoverschot, na aftrek van de algemene kosten, lasten, afschrijvingen, reserves en eventuele rente op aandelen in het vennootschapskapitaal, mag aan vennoten alleen worden uitgekeerd a rato van verrichtingen die zij met de vennootschap hebben gedaan.' De vraag is dus of dit 'bedrijfsoverschot' enkel naar de industriële producten verwijst of naar alle vennootschapsproducten.

Van Hulle geeft in zijn werk over de coöperatieve vennootschap (A. Van Hulle, K. Van Hulle, De coöperatieve vennootschap, Kluwer – 1998) de volgende interpretatie: het bedrijfsoverschot

is te begrijpen als het globale jaarlijkse resultaat, financiële en uitzonderlijke producten inbegrepen. De diverse elementen zoals de algemene kosten en lasten, de afschrijving en reserves, die immers uit dit bedrijfsoverschot gehaald worden, betreffen niet alleen de zuiver industriële activiteiten van de vennootschap maar ook het hele resultaat ervan.

Op grond van de erkenningsvoorwaarden is er dus niets dat een coöperatieve vennootschap belet om financiële of uitzonderlijke producten bij wijze van *ristorno* te verdelen. Uiteraard moet een dergelijke verdeling conform de statuten van de betrokken vennootschap zijn.

We willen er ook op wijzen dat een dergelijke verdeling weliswaar perfect legaal is, maar dat een voorzichtige coöperatieve vennootschap haar uitzonderlijke resultaten in reserve moet houden om haar belangen op lange termijn te vrijwaren.

Opmerking: 'product' moet hier worden begrepen in de boekhoudkundige betekenis van het woord. Het betreft dus bruto-inkomsten' uit een activiteit, voor aftrek van de kosten....

Info: Fabrice.Wiels@economie.fgov.be

Agenda

Studiedag coöperatief ondernemerschap en milieu

CoopConsult, het adviesbureau opgericht door Arco, Procura en Cera voor startende en groeiende coöperatieven organiseert een studievoormiddag over de verbanden tussen coöperatief ondernemerschap en het milieu. Het programma voorziet een bijdrage van deskundigen ter zake en biedt de kans om het coöperatieve ervaren in 4 workshops onderling uit te wisselen. Een netwerklunch sluit deze voormiddag af.

Het seminarie vindt plaats op **donderdag 3 juni 2010** van 9 uur tot 12.30 uur in de zaal De Factorij, Huart Hamoirlaan, 136 in Schaarbeek.

Het volledige programma en de inschrijvingsmodaliteiten vindt u op www.coopconsult.be.

Handboek over de oprichting van coöperatieve vennootschappen

Op 21 juni stelt Febecoop Adviesbureau Vlaanderen tijdens een seminarie over het coöperatief ondernemerschap zijn recentste publicatie voor: een handboek over de oprichting van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. Wat zijn de kenmerken van een cvba? Wat is het verschil tussen vast en variabel kapitaal? Kunnen de personeelsleden deel uitmaken van de Raad van Bestuur? Hoe organiseer je een democratische stemming binnen de vennootschap? Hoe kan men zich kwijten van alle formaliteiten die verband houden met het coöperatieve leven? De antwoorden op al deze en vele andere vragen staan in dit handboek waarin ook een reeks van praktische fiches worden aangeboden om als memo bij de hand te houden...

Het seminarie vindt plaats in het Wiels Museum in Vorst, op maandag 21 juni van 14 uur tot 17 uur – 20 euro.

Inschrijvingen bij b.godaert@febecoop.be.

28ste Internationaal Congres van CIRIEC

Het volgende congres van CIRIEC met als titel 'Openbare en sociale economie: een oplossing voor de economische crisis en ondersteuning van duurzame ontwikkeling' vertolkt een idee dat zich sinds kort doet gelden: dit ondernemersmodel dat bestendig was tegen de economische en sociale crisis vormt een geloofwaardig en veelbelovend alternatief voor een ondernemerschap dat uitsluitend gebaseerd is op winst. Om dit thema te doorgronden zijn er twee werkdagen in plenaire vergadering en in workshops en een andere om enkele Berlijnse publieke vennootschappen te bezoeken.

Het 28ste Internationaal Congres van CIRIEC vindt plaats in Berlijn van 16 tot 19 mei 2010.

Inlichtingen en inschrijvingen op de site www.ciriec-congress.org

Oproep aan onze lezers

Maak van deze nieuwsbrief een uitstalraam van de coöperatieve beweging. Breng ons op de hoogte van uw activiteiten, evenementen, publicaties en bedenkingen, of doe ons een suggestie voor een artikel!

Fabrice.Wiels@economie.fgov.be

Colofon

Uitgever: Nationale Raad voor de Coöperatie

North Gate III

Albert II laan 16

1000 Brussel

www.nrc-cnc.be

Redactie: Jean-François Hoffelt, Carol Van de Maele, Fabrice Wiels

Vertaling: FOD Economie

Eindredactie: Relinde Baeten, Greet Leynen

Opmaak: Raf Berckmans

Coördinatie: Carol Van de Maele

Secretariaat: Claudio Valentino

Contact: Fabrice.Wiels@economie.fgov.be

De Nationale Raad voor de Coöperatie

Naast de juridische rechtsvorm is de coöperatieve vennootschap het instrument voor een economie met een menselijk gelaat. Om deze idee te verdedigen werd in 1955 de Nationale Raad voor de Coöperatie opgericht. Doel: de coöperatieve idee verspreiden en het coöperatief ideaal in stand houden. De NRC verenigt meer dan 500 federaties en ondernemingen die begaan zijn met de fundamentele waarden van de coöperatieve beweging.